

Ankenævnets Journal nr.: 2020-0861 - Tilbagebetaling af reservationsgebyr

Sagsfremstilling:

Klager havde i september 2019 bestilt et selskabslokale med overnatning, servering og evt. morgenmad for 66 personer til afholdelse af et bryllup den 4. april 2020. Pga. covid 19-relaterede restriktioner blev dette imidlertid udsat til den 14. nov. 2020.

Klager indbetalte et reservationsgebyr på kr. 5.000,- den 25. sept. 2019 samt et beløb på kr. 15.000 som "grundleje" i marts 2020, i alt kr. 20.000,-.

Af reservationsaftalen fremgik det om afbestilling, at:

"Såfremt lejer ønsker at annullere lejeaftalen, tilbagebetales reservationsgebyret /grundlejen kun, hvis lokalerne kan genudlejes i samme periode til et andet selskab"

Den 17. okt. 2020 skrev klager til indklagede, at klagers fest ville blive påvirket af de af regeringen fastsatte covid 19-restriktioner og klager spurgte, om parterne den efterfølgende torsdag kunne tage en telefonisk drøftelse af, hvad parterne skulle gøre.

Den 29. okt. 2020 skrev indklagede til klager, at i "i princippet" måtte indklagede gerne holde klagers fest, da aftalen var indgået inden de nye restriktioner trådte i kraft, men at man ville være nødt til at forholde sig til forsamlingsforbuddet. Indklagede anførte videre, at indklagede gerne ville tilbyde klager en ny dato i 2021 eller 2022, men at indklagede p.t. ikke havde overblikket over mulige ledige tidspunkter, hvorfor indklagede ville vende tilbage til klager i staten af den kommende uge omkring mulige ledige tidspunkter.

Den 3. nov. 2020 skrev klager til indklagede, at klager gerne ville holde klagers bryllupsfest hos indklagede, når det igen – for så vidt angår covid 19-smitten – igen ville være forsvarligt at gøre det, og at klager derfor gerne ville vente med at fastsætte en ny dato, indtil der med sikkerhed kunne fastsættes en dato, hvor arrangementet kunne holdes uden covid 19-restriktioner. Klager anførte videre, at i perioden frem til, at der med sikkerhed kunne fastsættes en ny dato, ville klager gerne have tilbagebetalt det indbetalte reservationsgebyr og den indbetalte grundleje, for så at indbetale det igen, når parterne kunne fastsætte en ny dato.

Den 10. nov. 2020 svarede indklagede tilbage til klager med en række mulige datoer i 2021 og 2022. Indklagede anførte, at indklagede ikke havde mulighed for at tilbagebetale klagers indbetalte reservationsgebyr og grundleje, idet klager havde indgået en lejeaftale om leje af indklagedes lokaler til den 14. nov. 2020, og at det ikke var indklagedes ansvar, hvad lokalerne skulle anvendes til, eller hvor mange mennesker, der skulle holdes fest for.

Såfremt klager ønskede at indgå en ny lejekontrakt, så tilbød indklagede at gøre dette på en af de nævnte ledige datoer, og at overføre reservationsgebyr og grundleje til den nye dato.

Klager svarede tilbage den 11. nov. 2020, at klager gerne ville tage imod tilbuddet om fastsættelse af en ny dato, men at klager ønskede denne dato i 2023. Klager spurgte således, hvilke datoer der var mulighed for i 2023. Klager anførte videre, at ".....frem til den aftale ønsker vi selv at kunne disponere over grundlejen, så skal vi naturligvis overføre den igen, når afholdelsen af vores fest nærmer sig. Reservationsgebyret kan godt overføres til den nye aftale".

Indklagede svarede tilbage og spurgte om klager havde nogle specifikke datoer i 2023, hvor de ønskede at afholde brylluppet.

Den 3. dec. 2020 skrev klager på ny til indklagede og efterlyste svar på klagers tidligere e-mail til indklagede. Klager anførte her, at der var/er tale om "bristede forudsætninger" i forhold til kontraktens indgåelse, og at klager derfor mente at have krav på at få grundlejen på kr. 15.000,- tilbage. Klager henviste til at pengene kunne indbetales på det af klager anviste kontonummer. Fsva. en evt. ny dato, så henviste klager til, at klager fortsat afventede svar på om datoen i 2023 var ledig.

Herefter ses der ikke yderligere korrespondance mellem parterne. Klagen til Ankenævnet blev herefter indgivet den 14. dec. 2020.

Klager har i klagen anført, at klager ikke har modtaget svar eller løsningsforslag fra indklagede. Klager er dog blevet tilbudt en ny dato til afvikling i 2023, men klager ønsker ikke, at indklagede skal disponere over klagers midler indtil dette tidspunkt.

Det bemærkes, at de lokaler, hvorfra indklagede drev sin selskabsvirksomhed i løbet af vinteren 2020/2021 blev overdraget til en anden, og at indklagede således ikke længere driver virksomhed med udlejning af selskabslokaler fra de pågældende lokaler. Indklagedes virksomhed ses dog fortsat at være registreret i CVR-registeret.

Ankenævnets anmodning om bemærkninger sendt til indklagede er ikke blevet besvaret og i feb. 2021 fik Nævnets sekretariat ved henvendelse til indklagedes email-adresse oplyst, at pga. Covid 19-situationen var indklagedes virksomhed lukket, og der ville ikke blive besvaret e-mails fra den pågældende email-adresse.

Klagers bemærkninger:

Klager er af den opfattelse, at klager ikke – pga. covid 29-restriktioner - kunne afholde den aftalte bryllupsfest som aftalt og forudsat den 14. nov. 2020, og at klager derfor har krav på at få i alt fald grundlejen tilbagebetalt.

Klagers krav:

Klager ønsker det indbetalte beløb tilbagebetalt.

Indklagedes bemærkninger:

Indklagede har ikke besvaret Ankenævnets henvendelser.

Nævnets bemærkninger:

Ankenævnet giver klager medhold.

Ankenævnet bemærker generelt, at corona/covid-19 har forårsaget en helt ekstraordinær situation, hvor såvel forbrugere som erhvervsdrivende uden egen skyld har måtte aflyse arrangementer med deraf følgende tab af økonomisk og menneskelig karakter.

Ankenævnet har ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" lagt følgende tidslinje til grund:

- Den 27. februar 2020 blev den første dansker testet positiv for covid-19.
- Den 6. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor der blev opfordret til at udskyde eller aflyse alle arrangementer med flere end 1.000 deltagere.
- Den 11. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle offentligt ansatte, der ikke varetager kritiske funktioner, sendes hjem, at alle skoler, dagtilbud og institutioner lukkes, og at der indføres forbud mod, at arrangører, forlystelser, restaurationsvirksomheder mv. samler flere end 100 personer indendørs.
- Den 17. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at det gældende fra 18. marts 2020 og foreløbigt frem til den 30. marts ville være forbudt at forsamles mere end 10 personer. Storcentre, restauranter, caféer, natteliv mv. blev lukket ned.
- Den 23. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle tiltag forlænges til 14. april 2020.
- Den 6. april 2020 blev det meddelt, at forbuddet mod store forsamlinger gælder til og med august. Forsamlingsforbuddet på 10 personer samt forbuddet mod at holde bl.a. restauranter åbne forlænges til den 10. maj 2020.
- Den 7. maj 2020 blev det meddelt, at restauranter, caféer og lignende fra den 18. maj 2020 kan servere under nærmere angivne retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstid, fysisk afstand mv.
- Den 11. maj 2020 blev det meddelt, at forsamlingsforbuddet på 10 personer forlænges til 8. juni 2020.
- Den 14. maj 2020 udsendes et sæt retningslinjer for restauranter og cafeer mv., som bl.a. tilsiger, at der skal være 2 m² pr. person i restaurationslokalet. Selskaber på mere end 10 personer må ikke spise sammen. Selskaber, hvor personerne kender hinanden, kan sidde på normal vis, ellers skal der være minimum 1 meters afstand, og der skal være minimum 1 meters afstand mellem forskellige selskaber. Der må alene være åbent til kl. 24.
- Den 18. maj 2020 kunne restauranter, caféer og lignende servere under nærmere retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstider (alene åbnet til kl. 24), fysisk afstand mv.
- Den 8. juni 2020 indgås en politisk aftale om åbning af samfundet (fase 2), som fra og med den 8. juni hæver forsamlingsforbuddet til 50 personer, fra den 8. juli hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer, og fra den 8. august hæves forsamlingsforbuddet til 200 personer for arrangører omfattet af sektorpartnerskabsretningslinjer.
- Den 8. juni 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 50 personer.
- Den 8. juni 2020 udstedes en revideret forbudsbekendtgørelse, som giver mulighed for at samles op til 500 personer i selskabslokaler mv. til fester og arrangementer mv., hvis gæsterne i det væsentlige er siddende.
- Den 11. juni 2020 indgås politisk aftale om, at private fester/arrangementer kan få lov at fortsætte efter midnat.
- Den 13. juni 2020 udstedes en ændringsbekendtgørelse, hvorefter serveringssteder må holde åbent efter kl. 24 for private fester, hvor deltagerne i det væsentlige kender hinanden i forvejen, hvis kun personer, der deltager i arrangementet, har adgang til serveringsstedet.
- Den 13. juni 2020 udstedes et sæt reviderede retningslinjer for hoteller, restauranter og caféer mv., som tager højde for de undtagelser fra forsamlingsforbuddet, som gælder for restaurationsbranchen.
- Den 8. juli 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer.
- Den 15. sept. 2020 bebudede regerings nye restriktioner, som trådte i kraft fra den 17. sept. 2020. Restauranter, barer, cafeer og lignende serveringssteder med bevilling i hovedstadsområdet skal lukke klokken 22.00 med virkning fra 17. september 2020. Der

indføres krav om brug af mundbind eller visir på restauranter, barer, cafeer og lignende serveringssteder – dog ikke, når man sidder ned. Der indføres krav til, at restauranter, barer, cafeer og lignende serveringssteder indfører skiltning om, hvor mange personer der maksimalt må opholde sig på serveringsstedet. Der indføres skærpet fokus på overholdelse af kravet om en meters afstand. Bryllupper, konfirmationer og lignende arrangementer bør slutte senest klokken 22.

- Den 19. september 2020 pålægges restauranter og andre serveringssteder at skulle lukke kl. 22 (lukkepåbuddet annonceres på et pressemøde den 18. sept. 2020 om eftermiddagen, og annonceres således med under et døgn varsel). De fastsatte restriktioner gælder foreløbig frem til den 4. okt. 2020.
- Fra den 26. sept. 2020 blev forsamlingsforbuddet sænket til 50 personer (sænkningen blev bebudet på et pressemøde den 25. sept. 2020 om eftermiddagen og indførtes således med et døgn varsel.). På samme pressemøde blev de restriktioner som blev iværksat den 19. sept. 2020 forlænget fra den 4. okt. 2020 frem til den 18. okt. 2020.
- Fra den 26. sept. 2020 var det - herefter - kun muligt at samle mere end 50 personer, hvis der var tale om: *"Lokaler, lokaliteter og arrangementer, begivenheder, aktiviteter eller lignende, hvor kunder, besøgende eller deltagere i al væsentlighed sidder ned på faste pladser med retning mod en scene, biograflærred, bane eller lignende."*
- Fra mandag den 26. okt. blev forsamlingsforbuddet sænket til 10 personer, foreløbigt gældende til den 22. nov. Sænkningen blev bebudet på et pressemøde fredag den 23. okt. om eftermiddagen.
- Fra den 26. september 2020 ændres den hidtidige undtagelse fra forsamlingsforbuddet, hvorefter der måtte være op til 500 personer samlet, hvis de i det væsentlige var siddende til at der må samles op til 500 pers., hvis de i det væsentlige er siddende på faste pladser med ansigtet vendt mod en scene, et lærred eller lign.
- Den 23. oktober 2020. [Regeringen holder pressemøde om Covid-19-situationen](#) og udvider bl.a. kravet om at bære mundbind og sænker forsamlingsloftet fra 50 til 10 personer.
- Den 7. dec. 2020 bebudes det, at serveringssteder i 38 kommuner skal holde lukket fra den 9. dec. og foreløbigt frem til den 3. jan. 2021
- Den 10. dec. 2020 udvides lukke-påbuddet for serveringssteder til 69 kommuner
- Den 15. dec. bebudes, at serveringssteder i hele landet fra den 16. dec. og frem til den 3. jan. 2021 skal holdes lukkede.
- [På et pressemøde med Statsministeren](#) forlænges restriktionerne og nedlukningen af samfundet til 17. januar 2021.
- Den 5. januar 2021. Statsministeren præsenterer [skærpede restriktioner](#), der blandt andet betyder, at forsamlingsforbuddet sænkes til fem personer.
- Den 6. januar 2021 ophæves med BEK nr. 4 af 05/01/2021 bestemmelsen om, at der kan samles op til 500 pers., hvis personerne i det væsentlige er siddende på faste pladser med ansigtet vendt mod en scene, et lærred eller lign.
- Den 13. januar 2021. Nedlukningen og forsamlingsforbud på fem personer forlænges til 7. februar 2021.
- Den 28. januar 2021 meddeles det på et pressemøde, at alle restriktioner forlænges frem til den 28. feb. 2021.
- Den 24. februar 2021 meddeles det på et pressemøde, bl.a. visse skoler og detailvareforretninger kan åbne, mens alle øvrige restriktioner – herunder for restauranterhvervet - forlænges til den 5. april 2021.

Ankenævnet finder, at det ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" må overvejes, om der har været tale om force majeure, og i givet fald hvilken betydning det har.

Force majeure dækker over en upåregnelig begivenhed uden for parternes kontrol, der ikke kan afværges, og som (midlertidigt eller permanent) umuliggør opfyldelse af kontraktuelle forpligtelser. En generel betingelse for, at en aftalepart kan påberåbe sig force majeure er, at parten er forhindret i at opfylde sine forpligtelser i henhold til den indgåede aftale.

Hvis parternes aftale indeholder en force majeure-bestemmelse, må det bero på en konkret vurdering af bestemmelsen, om corona-virus er omfattet. Hvis parternes aftale ikke indeholder en force majeure-bestemmelse, vil dansk rets almindelige bestemmelser finde anvendelse, hvorved force majeure gælder som generel retsnorm.

Ankenævnet finder herudover, at hvis ikke andet konkret er aftalt mellem parterne, må branchens kutymer om afbestilling lægges til grund.

Af § 19 i Horestas branchekutyme (Hvad man bør vide ... - når fester, møder og konferencer skal holdes i byen) fremgår, at ved helt ekstreme forhold uden for parternes kontrol (force majeure) kan afbestilling/aflysning ske vederlagsfrit. Denne branchekutyme har været gældende i mere end 10 år.

Ankenævnet finder på denne baggrund, at hvis parterne ikke konkret har aftalt andet, vil en aflysning af et arrangement omfattende flere end 10 personer (forsamlingsforbuddet) og/eller servering på restaurant eller café på et tidspunkt, hvor det var klart, at dette ikke lovligt kunne gennemføres, være omfattet af force majeure.

En aflysning omfattet af force majeure betyder imidlertid ikke, at arrangøren vil være berettiget til at kræve betaling for det aflyste arrangement eller beholde en forudbetaling herfor, jf. Horestas branchekutyme. Det er i praksis uafklaret, om arrangøren vil kunne kræve betaling for dokumenterede udgifter, som arrangøren måtte have afholdt som følge af det konkrete arrangement.

Hvis den oprindelige aftale har vedrørt et arrangement til afholdelse på et ikke nærmere aftalt tidspunkt (f.eks. en såkaldt SPOT-deal eller lignende) finder Ankenævnet, at arrangøren vil være berettiget til at henvise kunden til at finde et andet tidspunkt til arrangementets gennemførelse på vilkår som svarer til de oprindeligt aftalte.

I denne sag havde parterne indgået aftale om, at det aftalte arrangement blev udskudt fra den 4. april 2020 til den 14. november 2020. I slutningen af oktober og starten af november 2020 havde parterne en korrespondance om yderligere flytning af arrangementet til en ny dato. Der blev dog ikke nået til enighed herom, og klager bad den 3. december 2020 om at få det indbetalte beløb tilbagebetalt under henvisning til, at arrangementet pga. corona-restriktioner ikke kunne gennemføres som aftalt den 14. november 2020.

Ankenævnet lægger til grund, at arrangementet, som var aftalt til afvikling den 14. november 2020 og, hvori der skulle deltage 66 personer kunne, jf. de dagældende corona-restriktioner ikke lovligt kunne afvikles på den aftalte dato.

Forsamlingsforbuddet blev således allerede den 26. september 2020 sænket til 50 personer (bortset fra arrangementer, hvor deltagerne sad på faste pladser med ansigtet vendt mod en scene, et lærred eller lign.) Fra den 23. oktober 2020 blev forsamlingsforbuddet yderligere sænket til kun 10 personer. Det var derfor ikke muligt/lovligt at gennemføre det aftalte arrangement med det aftalte antal personer på det aftalte tidspunkt.

Da der ikke blev fundet et nyt tidspunkt til afvikling af arrangementet finder nævner, at klager har krav på tilbagebetaling af det samlede indbetalte beløb på kr. 20.000,-.

Afgørelse af 27. april 2021